

PANNON-PALATINUS

Természet-Társadalom-Gazdaság

A **MŰEGYETEMI TERMÉSZET- ÉS SPORTTUDOMÁNYI (közhasznú) EGYESÜLET** 1990-ben alakult, azzal a céllal, hogy sajátos eszközeivel elősegítse elsősorban a Műegyetemen belüli oktatási és kutatási tevékenységet. Az **Egyesület**, a **MŰEGYETEMI TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR** valamint a **NATIONAL GEOGRAPHIC** vezetősége, felismerve azt, hogy szükség van egy független, kötöttségek nélküli tudományos társaság véleményformáló tevékenységére, 2004-ben klub formájában útjára indította a „**PALATINUS TÁRSASÁG**”-ot. Létrehozása óta a **Palatinus Társaság** folyamatosan bővült. A tudományos műhelymunkához olyan intézmények is csatlakoztak, mint az **ANTSZ**, a **VESZPRÉM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT**, a **ZSIGMOND KIRÁLY FŐISKOLA** stb., és a társaságot tagjai közé fogadta az **UNESCO WORLD ACADEMY OF BIOMEDICAL TECHNOLOGIES** intézménye.

Mivel a dinamikusan bővülő társaság gyorsan kinőtte a klub-jellegű működés kereteit, (az 1841-ben alapított „**Orvosok és Természetvizsgálók Egyleté**”-nek utódjaként) 2008-ban létrejött a „**PANNON TUDOMÁNYOK**” (közhasznú) **EGYESÜLET**, ami szabályozott keretek között egyesíti a laza kapcsolatban álló kutatókat és szervezeteket. A független és politikai ráhatásoktól mentes szerveződéshez jelenleg több mint kétszáz szakértő, tudós, kutató kapcsolódik.

A **Pannon-Palatinus** tevékenység a tudományok szilárd talaján áll, és a rész tudományokban való elmerülés helyett az összefüggések feltárására koncentrálnak. Ez a szemlélet megköveteli a történelmi folyamatok és az aktuális helyzetek átfogó, a lehető legtöbb tudományterület eredményeire támaszkodó elemzését.

Az elmúlt hat évben számos tanulmány került ki a tudományos szellemi műhelyből. Úgy tűnik, hogy a három fő terület (politika, gazdaság, természet) működését érintő folyamatokról pontos és megbízható elemzések és jövőkutatási programok készültek és kerültek ki. A palatinusi tudásbázis egyre gyarapszik. A nyitottság elvének megfelelően az egyesület mindenkit befogad, aki elfogadja azt az egyszerű alapelvet, hogy a tudás megismerése, a tudományok ismerete, a jövő nemzedékének képzése, az élet és egészség fenntartása, valamint nem utolsósorban a természet megóvása közös célunk.

A gondolatok szabad áramlásának, a tudástár létrehozásának fontosságát kiemelten kezeli a „**Palatinusok Egylete**”. Az informatika lehetőségeit kihasználva lehetett megjelentetni a **PANNON-PALATINUS** (www.pannonpalatinus.hu) elektronikus tudástárat és tudományos ismeretterjesztő folyóiratot.

Magyarország jelenlegi természeti és társadalmi helyzete számos zavarral terhelt. A nemzetközi és főleg a hazai gazdasági helyzet alapjaiban ingott meg. Az egészségügy és oktatás megannyi problémával küzd. A társadalom súlyos morális válságon megy keresztül. A természeti értékek pusztulnak, és a szélsőséges jelenségeket mutató klimatikus viszonyok hatására hosszú távon is károkat szenvednek.

Jelenünket és a jövőnket alapvetően befolyásoló problémák kezelését és megoldását csak az interdiszciplináris, több tudományterület együttműködésével született megoldások tehetik lehetővé.

A Palatinus társaság ennek a szellemiségnek a képviselőjét biztosítja többek között az orvosbiológia és egészségügy, a mezőgazdaság, az oktatás, a környezetvédelem, az ökológia, az alternatív energiaforrások feltárása, a klímaváltozás stb. területein.

Egy konkrét példa a komplex elemzést követelő problémákra:

A hazai biztonsági ivóvízkészletek az észak-dunántúli felszín alatti vizekben találhatóak, amiket jelenleg több veszély is fenyeget.

A korábbi bányaműveléseknél előfordult, hogy nagy mennyiségű karsztvizet kellett kiemelni. A közlekedőedények működési elvének megfelelően több helyen a források elapadtak. A sokszor átgondolatlan energiapolitika korábban úgy döntött, hogy a szénbányákat be kell zárni. A bányabezárások látszólag meghozták az eredményt, mert a karsztvízrendszer kezdett visszaállni az eredeti egyensúlyi állapotra.

A bezárt tárnákba azonban ellenőrizetlenül hulladékokat helyeztek el, és a tárnákat és kürtőket berobbantották. Esetünkben a veszély tehát abból fakad, hogy a felszín felől érkező vizek áthaladhatnak ezeken a szennyezett rétegeken, és tartósan elszennyezhetik a karsztvízrendszereket.

Napjainkban a három hete tartó esőzések a felszínen erőteljes eróziót okoznak, nagy mennyiségű vegyszermolekulát és élő organizmust mosva be a karsztrendszerbe, ami szintén beláthatatlan következményekhez vezethet az ország édesvízkészleteire nézve.

A probléma rendkívül összetett, aminek megoldása csak sok tudományterület (hidrológia, erdészet, geológia, agrárökológia, bánya- és talajművelés, stb.) művelőjének együttes elemzése alapján remélhető. Ehhez nyújthat segítséget a Pannon-Palatinus társaság, amely a különböző területeken dolgozó szakembereknek együttműködési fórumot tud biztosítani.

Mindezek figyelembevételével a Pannon-Palatinus tagok felkínálják munkájukat a köz javára, és javasolják a kormányzattal való közvetlen kapcsolat kiépítését, ami elősegítheti a döntéselőkészítő, elemző munkában történő hatékony részvételt.

Budapest, 2010. június 16.

Szacsky Mihály